

DE MAN MET DE HOED

Esmee Otter

Waarschuwingen voor inhoud: Dit boek bevat lichamelijke en geestelijke mishandeling, geweld, alcoholmisbruik, depressie, moord, verwijzingen naar eetstoornissen, kindermisbruik en seksueel misbruik (niet-grafisch).

DE MAN MET DE HOED

Copyright © 2024 Esmee Otter

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit is een fictief werk. Namen, personages, plaatsen en gebeurtenissen zijn het product van de verbeelding van de auteur of zijn fictief gebruikt. Elke gelijkenis met bestaande personen, levend of dood, gebeurtenissen of plaatsen is toeval.

ISBN: 9789083484198

*Met dank aan mijn opa, Erick Filemon,
voor zijn inspirerende inzichten, zijn enthousiasme
én voor het model staan voor de cover van dit boek!*

Vreugdepillen

Mijn nieuwe moeder noemt het ‘vreugdepillen’. Maar ondanks de gekleurde vormpjes die iedere dag mijn strot schaven, zie ik hem in de hoek van de kamer staan. De man met de hoed.

Hij heeft één oog, waarvan het wit sterk tegen zijn gelaat afsteekt, dat me nauwlettend in de gaten houdt. Aan de andere kant heeft hij een biefstukwang. Ik weet niet hoe ik het anders kan omschrijven. Gemangeld. Vleesrood. Met bobbel en ingevallen gleuven.

Ik kijk naar hem. Ik vind het nog steeds moeilijk te beseffen dat hij er niet is. Niet echt, althans. Volgens mijn psychiater, Jack Reed, bestaat hij alleen in mijn hoofd. Een manifestatie van trauma, noemt hij het. Je zou denken dat ik me zo’n trauma wel zou kunnen herinneren, toch? Maar ik weet werkelijk waar niet in welke krochten van mijn geheugen ik zou moeten spitten. Er is veel dat ik niet meer weet. Wie zijn mijn echte ouders? Leven ze nog? Waar zijn ze? Waarom ben ik van hen gescheiden? En wanneer is de laatste keer dat ik hen gezien heb?

Ik kan me vaag mijn zesde verjaardag herinneren. Hoewel, ik dénk dat het mijn verjaardag was, want er werd iets gezegd over een cadeautje. In dat beeld spetter ik met mijn armen in het water en is mijn moeder bij me. Ik kan haar gezicht maar deels voor me halen terwijl ze haar armen om me heen heeft geslagen. Ze heeft een bepaalde blik in haar ogen – eentje die ik niet begrijp. Dat beeld is een van de weinigen dat me resteert uit mijn jonge jaren, pré adoptie. Jack zegt dat dat heel normaal is. Leed kan zich verstoppen en jarenlang schuilhouden. Of zich voordoen als iets anders. De man met de hoed hoeft dus geen letterlijke vertaling te zijn, volgens hem. Het echte leed probeert hij al maanden naar de oppervlakte te brengen, sinds de man met de hoed voor het eerst verscheen, met langdurige gesprekken, geheugentraining en slaaphypnose.

Er is één beeld bijgekomen, vorige week vrijdag. Die van een lange gang met spierwitte muren. De grond is bedekt met ongeschonden tapijt met een leliepatroon. Sinds eergisteren heeft het tapijt zelfs een kleurtje gekregen: lila. Het lila lelie tapijt. Waarom juist deze herinnering? En niet eentje die me meer kan vertellen?

Jack noemt het een doorbraak in een gesprek met mijn pleegouders. De therapie werkt, claimt hij met zijn gebruikelijke trotse houding. Tsja, dat is immers waar ze je grof geld voor betalen. Zelf ben ik niet zo overtuigd. We

ploeteren al bijna tien maanden om aan de ene kant mijn trauma boven te halen en aan de andere kant de manifestatie ervan te begraven met de vrolijke gele pillen.

Maar ik blijf de sessies braaf bijwonen. Ik wil niet dat Kyra en Danny zich zorgen maken. Ze hebben het al zwaar genoeg met hun echte dochter, Reina. Ze heeft bijzondere aandacht nodig en afgewogen leefregels, zoals een vast dagelijks ritme. Mijn nachtelijke gekrijs past daar niet tussen, dat heeft Kyra me meer dan duidelijk gemaakt.

En Danny... Hij had zijn handen al vol aan één dochter, waar hij niet op gerekend had. En nu is de dochter, waar hij voor gekozen had, een mentaal wrak geworden die het nauwelijks nog redt op de universiteit. Terwijl ik alles voor elkaar had. Mijn studie liep goed. Ik woonde al een paar maanden in een studentenhuus waardoor Kyra meer rust had, wat ze nodig had voor Reina. Ik merk wel dat ze niet heel blij is dat ik er weer ben. Dat vind ik niet gek, gezien de omstandigheden, maar wel moeilijk.

Danny neemt het voor me op. 's Nachts komt hij me vasthouden en geruststellen. Me zeggen dat ik veilig ben. Heen en weer wiegend, tot ik weer rustig ben. Tegenover Kyra blijft hij de woorden van Jack herhalen: Een stabiele thuissituatie is erg belangrijk voor de voortgang van de therapie. En dat is ook belangrijk voor Reina, zegt Kyra dan, maar dat krijgt zij ook niet.

En zij is je echte dochter, maak ik haar zin in mijn hoofd af. Ik zucht diep. "Waar denk je aan?"

Ik kijk vragend op.

Jack zit over zijn bureau gebogen, steunend op zijn ellebogen. Die iconische, nauwelijks waarneembare grijns piept net boven zijn knokkels uit. "Je weet dat ik je altijd doorheb. Je kunt je nergens verschuilen, Amber." Hij legt zijn kin bovenop zijn handen.

Het liefst schud ik mijn hoofd. Soms heb ik echt een hekel aan hem. Niet om wie hij is, maar om het feit dat hij recht door me heen kan kijken. Hij heeft gelijk. Ik kan me nergens verschuilen. Niet bij hem.

"En dat is juist waar je zo goed in bent", vult hij aan. "Wie weet nou echt wat er schuilgaat achter jou? Achter het masker dat je iedere dag draagt?" Hij zwijgt even – en ik weet dat hij wacht op mijn reactie. Ik voel zijn ogen in de mijne priemen. Diep en doortastend. Het voelt beklemmend. Ik slik en veeg met mijn mouw over mijn plakkerige voorhoofd.

"Je kunt je trui uitdoen, hoor."

Ik schud mijn hoofd en grijp naar de kop thee voor me, zodat mijn handen maar iets te doen hebben. Ik neem een grote slok en dan nog een. Daarna zet ik het kopje terug op zijn schoteltje.

“Waar denk je aan?”

Ik kijk naar mijn handen. Mijn duimnagel drukt in mijn huid. Alle lijnen komen samen onder het drukpunt.

“Voel je je nog steeds ongemakkelijk met hem in de kamer?”

Ik haal mijn schouders op.

Hij staat op en schuift zijn bureaustoel naar achteren. Hij kijkt de kamer rond. “Waar is hij nu?”

Ik kijk op. Mijn onzekere blik ontmoet zijn volhardende. Dan draaien mijn ogen voorzichtig naar de linkerhoek van de kamer, naar de lege plek naast de enorme kamerplant. Leeg voor Jack, dan.

Hij loopt erop af en brengt zijn arm omhoog. “Hier?”

“Tets naar links.”

Hij zet een stap opzij. “Staat hij hier?”

Ik maak een buiginkje met mijn hoofd.

Hij zet nog een kleine stap opzij. Zijn vingers verdwijnen in de goede helft van het gezicht van de man met de hoed.

Ik knik.

Hij strekt zijn arm. Zijn pols verdwijnt en zijn vingers steken uit de biefstukwang. Hij friemelt ze heen en weer.

Ik grimas. Ik kan er maar niet aan wennen, hoe vaak hij dat ook doet.

Jack gaat nu voor de man staan, met zijn rug naar hem toe. Hij kijkt me strak aan. “Hoe voel je je nu?”

Ik haal mijn schouders even op. “Het is niet alsof hij er altijd is.”

“Maar wanneer hij er wel is, voel je je ongemakkelijk. Hoe komt dat, denk je?”

“Omdat hij naar me kijkt.”

“Vind je het vervelend als mensen naar je kijken?”

Ik slaak een diepe zucht. “Ja, dat vind ik vervelend.”

“En wat als ik naar je kijk?”

Mijn mondhoek trekt. “Dat vind ik nog vervelender.”

Hij grinnikt. “Waarom?”

Ik kijk hem een moment aan voor ik antwoord. “Omdat je door me heen kijkt.”

Hij tuit zijn lippen en wendt zijn blik af. “Dat hoort bij het vak, vrees ik.”

Ik kijk naar de nagelafdruk in mijn hand. “Gaat hij ooit nog weg?”

Het blijft even stil.

Ik kijk op. Mijn adem stukt in mijn keel. Eén oog, drukkend door het rechteroog van Jack. Zijn wang verkleurt. De diepe groeven duwen door de huid. Ik grijp de stoelleuningen vast. Dan de donkere lippen, duwend door die van Jack. Zijn hele gezicht vervormt terwijl de man met de hoed zich een weg naar voren baant. Mijn ogen rollen in hun kassen. Voor ik het weet klap ik met mijn voorhoofd op het kersenhouten blad voor me.

Cirkels vormen in de overgebleven laag thee in de witte mok.

“Amber?”

Ik knipper met mijn ogen. Pijn schiet als een naald door mijn hoofd. Ik grijp ernaar.

“Doet het pijn?”

Ik knipper nogmaals en kijk naar het gezicht van Jack, dat bezweet boven me hangt. Zijn hand voelt koel op mijn voorhoofd. Ik slik moeizaam. “Volgens mij ebte het weg.”

“Ik zal wat water voor je pakken. Blijf nog maar even liggen.” Hij legt mijn hoofd zachtjes neer op het kussen. Het duurt even voordat ik doorheb dat ik op de bank lig. Normaal lig ik hier alleen als ik zijn hypnose onderga. Dan zit hij op twee armlengtes van me vandaan in de bruine lederen fauteuil.

“Kijk eens.” Hij houdt een glas water voor me in de lucht.

Ik kom langzaam overeind en pak het glas met beide handen aan.

“Voorzichtig”, fluistert hij.

Ik wil luisteren, maar ik drink gulzig. Het is alsof ik al uren niks gedronken heb. En misschien is dat ook wel zo. “Hoe lang-?” breng ik uit.

Hij glimlacht meelevend. “Niet lang.” Hij trekt de fauteuil naar zich toe en komt tegenover me zitten.

Ik kijk naar de klok aan zijn muur en dan naar hem.

Hij bijt op zijn lip. “Ik heb toch geen andere cliënt. Blijf nog maar even rustig zitten. Wanneer je je beter voelt, kun je opstaan. Als dat goed gaat, mag je van mij naar huis. O—”, hij rommelt in zijn broekzak, “maar niet zonder eerst wat te eten.” Hij haalt een Oat To Enjoy This-ontbijtreep tevoorschijn. Zo’n reep zie ik hem altijd eten voor onze sessie. “Havermout—” begint hij.

“-is goed voor je energie”, vul ik hem aan.

Hij grinnikt. “Kijk, steek je toch nog iets van me op.”

Ik knik terwijl ik de wikkel van de reep aftrek. “Ik luister ook wel naar je.”

Hij tuit zijn lippen. “Zolang je maar ook naar je lichaam luistert.”

Ik kijk naar hem op terwijl ik een hap neem.

“Eet je wel genoeg?”

Ik kauw langzaam en houd de reep omhoog voor zijn gezicht.

“Je weet wat ik bedoel, Amber. Je bent weer magerder geworden.”

“Dat je dat ziet”, reageer ik met halfvolle mond. Ik sjoer aan mijn trui.

Hij zwijgt even en fronst diep. “Verberg je het van je ouders?”

Ik kauw langdurig op een stukje havermout.

“Van Kyra?... Van Danny?”

Uiteindelijk slik ik mijn hapje door. “Ik denk dat ik me al beter voel.”

Hij grijnst. “Eén antwoord”, spoort hij aan. “Je bent deze sessie niet echt, euh, spraakzaam geweest.”

“En wiens schuld is dat?”

Hij bijt op zijn lip. “Wat gebeurde er?”

Mijn ogen schieten naar de hoek, die nu ook voor mij leeg is. De man met de hoed is er niet. “Hij kwam door je heen. Met zijn gezicht, bedoel ik. Eerst zijn oog, toen zijn wang, toen zijn lippen. En je hele...” Ik hap naar adem en wuif mijn hand voor mijn gezicht. “...je hele gezicht vervormde.”

Hij knikt langzaam. “Heb je het idee dat ze frequenter worden, de waanbeelden?”

“Het is niet dat ik hem vaker zie. Maar hij lijkt wel dichterbij te komen. Iedere keer een beetje.”

“Maakt dat je bang?”

Ik trek mijn wenkbrauwen op. “Ik vind het al *fucked up* om hem van een afstand te zien.” Ik eet het laatste stukje van de reep op terwijl Jacks ogen me gadeslaan.

“We moeten toch uitzoeken waarom je hem ziet. En waarom precies sinds de brand. Was het het vuur zelf? Was het het gezicht van je huisgenoot? De angst?”

Ik staar zwijgend uit het raam. Het zijn goede vragen, maar ik heb de antwoorden niet. En als ik de antwoorden probeer te vinden, dan wordt mijn hoofd één grote waas. Het voelt als een ondoordringbare mist waarin niets voor het grijpen ligt. Elke vage herinnering die ik heb, verdwijnt volledig naar de achtergrond. Ik slaak al peinzend een zucht. “Mijn bus gaat zo”, merk ik op.

Ik sta op van de bank en wil naar de deur toe lopen, maar hij grijpt me bij mijn pols.

“Niet zo snel, Amber.”

Ik kijk om. Mijn borstkas voelt zwaar en gespannen.

“Je weet wat ik bedoel.”

“Ik geloof er gewoon niet in”, reageer ik nors.

“Denk je dat de dosis te laag is?”

Ik schud onbedoeld mijn hoofd. “Ik dacht alleen... dat het meer effect zou hebben. Maar ik zie hem nog steeds. Elke dag duidelijker en steeds dichterbij.”

“Kijk het nog even aan. Als het na deze ronde nog niet beter gaat, dan kijken we of we de dosis moeten verhogen. Maar geef het nog even de tijd. Gun jezelf dat.”

Mijn vingertoppen glijden over het ongeschonden witte doosje op zijn bureau, op de plek die eerder nog een ongelukkige ontmoeting met mijn voorhoofd had.

“En probeer je er deze keer aan te houden. Drie keer per dag, zoveel mogelijk op hetzelfde tijdstip. Dan zie ik je overmorgen weer.”

Ik draai me naar hem om, maar mijn blik valt niet op hem. De man met de hoed is er weer. Hij staat nu naast de bank. Zijn vingertoppen strijken over het donkerbruine leer van de armleuning.

“Amber.” Jack knipt met zijn vingers.

“Ja”, reageer ik instinctief. Ik loop naar de deur van zijn kantoor en leg mijn hand op de klink.

“Vergeet je niet iets?”

Ik blijf even staan. Mijn andere, lege hand balt tot een vuist en ontspant dan. Ik voel het kille karton zachtjes tegen mijn palm gedrukt worden. Zijn warme adem rolt over mijn nek. Ik pak het doosje aan en klem het stevig in mijn hand. “Tot vrijdag”, mompel ik. Ik trek de deur open en stap naar buiten. Terwijl ik de deur achter me dichtdoe, zie ik hem teruglopen naar zijn bureau. Voor hij uit het zicht verdwijnt, reikt hij naar de witte mok.

Hagelstenen

Mijn ogen volgen de voegen van de tegels terwijl ik over de stoep loop. Af en toe zie ik schoenen passeren. Zwartgelakte schoenen met een brede neus. Ik stel me voor dat er een man in een grijs pak langsloopt. Met in zijn ene hand een bruine lederen aktetas en in zijn andere hand een mobieltje, stevig tegen zijn oor geduwd. Ik kijk op en vang een glimp op via de winkelruit naast me. Zijn pak is blauw en zijn tas is zwart. Hij houdt zijn mobieltje voor zich terwijl hij er met een gebogen nek naar tuurt. Hij loopt dwars door de man met de hoed heen.

Ik draai me om en kijk naar beide mannen. Ze dragen dezelfde zwarte schoenen met een glanslak, hoewel de glans doffer is bij de ene. Zou de man met de hoed misschien een zakenman zijn, vraag ik me willekeurig af. Ik draai me weer in de richting van het bushokje, die nog zo'n vijftig meter van me vandaan is, en loop langzaam verder, gefixeerd op de weerspiegeling in de ruiten.

Aan de overkant loopt een vrouw met een kinderwagen en een jong meisje, van misschien een jaar of vier, aan haar hand. Het meisje klemt een groot ijsje in haar andere hand, die ze gulzig te lijf gaat. Toch smelt het ijs te snel. Het druipt over haar hand, langs haar arm en via haar elleboog op haar vrolijke gele jurk.

Een doffe pijn schiet door mijn linkerhand. Ik kijk naar het ijzeren rek dat ik bijna omver heb geduwd, met daarin een aantal verschillende kranten. Mijn blik valt op *De Lok Aal*, het blad dat hier in het centrum van Vassen gemaakt wordt. Op de voorpagina staan drie afbeeldingen. Een foto van een of ander stel dat 50 jaar getrouwd is, die bijna de halve pagina bedekt, een plaatje van een aanbidding bij het zwembad en een liggend fotootje van een groot gebouw dat deels door steigers omringd is. Even flikkert het beeld van het lila lelie tapijt voor mijn ogen.

Ik pak het blaadje op en sla de pagina's om tot ik bij het paginanummer ben dat bij die foto hoort. Het is een mini artikel over de renovatie van een extravagant maar vervallen uitziend hotel. De informatie beslaat nog geen kwart pagina. Mijn vingers glijden langs de rand van de bladzijde. Mijn nagel knijpt in de rand van het papier onder het artikel en trekt een scheur in de pagina.

"Ga je dat nog kopen of alleen staan lezen?" klinkt een barse stem.

Ik sla het krantje abrupt dicht en kijk op.

Een forse kale man leunt tegen het kozijn in de deuropening van de tabakswinkel.

“Eh, i—”, begin ik te stotteren.

Hij grijnst. Zijn blik glijdt over mijn lichaam naar beneden en kruipt langzaam naar boven tot het op mijn borsten blijft rusten.

Ik zie zijn ademsappel bewegen terwijl hij slikt. Kleine druppels zweet vormen op mijn voorhoofd.

“Of heb je geen portemonnee bij je?” vervolgt hij. Dan pas kijkt hij weer naar mijn gezicht.

Mijn adem stokt.

“Ik kan hem je wel lenen. Je komt hier toch drie keer per week langs.”

Hij zet een stap naar buiten, richting het rek en richting mij. “Of je kunt ervoor werken. Ik kan wel iemand gebruiken, achter in de winkel.” Zijn gerimpelde hand vol vlekken rust nu op het rek, nog geen twintig centimeter van mijn handen vandaan. Zijn andere hand strijkt over zijn buik voor hij zijn duim achter de rand van zijn broek stopt. Hij slaakt een kreunende zucht.

“Hoe oud ben je?”

Mijn ogen trillen in hun kassen.

“Ik zal je goed betalen.”

Op dat moment zie ik de reflectie van de bus in de ruit. Ik gooi het blad neer op het rek, draai me om en sta binnen enkele passen voor de deuren. Het lichte gesis streelt mijn trommelvlieszen terwijl ik kijk hoe de deuren voor me openen. Ik stap in, toon de chauffeur mijn strippenkaart en loop met een stevige pas naar de achterste zitjes in de bus. Met een diepe zucht zak ik neer op de stoel bij het raam aan de kant van de autoweg, zo ver mogelijk verwijderd van het smerige oude mannetje van de tabakswinkel.

De bus begint te rijden en ik kijk stevast naar het verkeer naast me. De auto's glijden in en uit mijn blikveld. We slaan een hoek om. Ik kijk naar het scherm voor de volgende stop en zie dat de stops anders zijn dan de stops die ik hoor te zien. Het is de verkeerde bus. Maar dat kan me nu niks schelen. Ik doe mijn oordopjes in en zet mijn favoriete muziek op. Het type muziek dat mensen nooit bij mij verwachten, schijnbaar. Omdat ik er ‘zo onschuldig’ en ‘braaf’ uitzie. Ik laat mijn hoofd tegen het raam rusten en sluit mijn ogen. Ik bereid me alvast voor op de wandeling van straks en op de woordenwisseling met Kyra, omdat ik weer eens te laat thuiskom. Ik zucht nogmaals. Ik wil gewoon in mijn bed kruipen, mijn deken over mijn hoofd trekken, muziek luisteren en dan slapen, terwijl het buiten keihard regent.

Maar de zon schijnt volop buiten en het is te warm voor een dikke deken die me comfort en troost biedt.

Onder licht gepiep komt de bus tot stilstand en de deuren glijden sissend open. Door mijn muziek heen hoor ik voetstappen naderen. Ze stoppen vlakbij mij. Ik open mijn ogen en mijn blik ontmoet direct de hare; mijn voormalige kamergenoot van de universiteit, Denise. Van alle mensen die op dit tijdstip deze specifieke bus hadden kunnen nemen... en dat terwijl ik niet eens in deze bus hoor te zitten.

Denise's ogen spuwen vuur. Ze draait zich kordaat om en loopt terug naar de voorkant van de bus, waar ze op een stoel neerstrijkt.

Ik leg mijn hand tegen mijn borstbeen en voel verwoed gebonk. Dit kan er ook nog wel bij, denk ik beteuterd. Mijn tanden drukken groeven in mijn onderlip. Ik haal diep adem en strijk met mijn hand over mijn arm. Het is niet mijn schuld. Niet mijn verantwoordelijkheid. Het is niet mijn schuld. Het is niet mijn schuld. Het is niet...

KNETTER, KNETTER.

De vlammen kolken om het bed. Rook golft over de muren.

"HIIIIIRAAAAAUAUUUHHHHHH!"

Mijn trommelvliezen klapperen.

Haar ogen rollen in hun kassen terwijl de vlammen om haar hoofd slaan.

PATS!

Ik wrijf over mijn wang na er hard op geslagen te hebben.

Een oudere vrouw, die twee rijen voor me zit, kijkt verward om. Haar ogen knippen tot spleetjes terwijl ze een guur gezicht trekt.

Het liefst zou ik mijn tong naar haar uitsteken, maar daar schiet ik niks mee op, volgens de wijze raad van Jack.

Voor ik het weet, dwalen mijn gedachten weer af naar het vuur dat om zich heen slaat. Het beeld in mijn hoofd is extremer dan de werkelijke gebeurtenis, schijnbaar. Jack noemt het een interpretatie.

Het haar van Denise was wel in vlammen opgegaan. Het ene moment golfd haar koperen lokken nog over haar lakens, het volgende moment pakte het vuur de netjes geknipte punten en rolde over de lengtes. Ze wist het net op tijd te doven om te voorkomen dat haar hoofdhuid verbrandde. Haar schreeuw was wel echt, die echoot nog steeds weleens tussen mijn slaapkamermuren in het holst van de nacht, wanneer ik overspoeld wordt

door nare gedachten. Dan denk ik weer aan het hele voorval. Die nacht. De brand. En de nasleep.

De volgende dag hadden we samen in de kamer van de decaan gezeten, waar Denise met veel geschreeuw en gestamp vol had gehouden dat ik het ongeluk had kunnen voorkomen of op zijn minst had kunnen stoppen. Maar het was allemaal zo snel gegaan. Ze had zelf de kaars aangestoken en was deze ook vergeten uit te blazen. Ik had volgehouden dat ze de kaars niet zo dicht naast haar bed had moeten zetten, dat ik nog half in slaap was geweest en dat ik pas echt door had gehad wat er gebeurde toen ze de longen uit haar lijf schreeuwde.

Die nacht, toen ik weer thuis sliep, bij Kyra en Danny, gezien Denise niet meer met mij op de kamer wilde en er geen vrije kamer meer op de campus was, kon ik de slaap niet vatten. Elke keer als ik mijn ogen sloot, zag ik het vuur voor me. Woedend en razend. De nacht erop sliep ik ook niet. Ik viel af en toe weg, maar schrok elke keer onmiddellijk wakker. De dag erop was ik net een zombie. Ik registreerde alles wel, maar het kwam allemaal laat binnen of slechts half. De volgende nacht sliep ik weer niet.

Na de vierde nacht leek er een soort gewenning te komen. Zwaar vermoeid, maar met open ogen. Traag, maar in beweging. Vlak en vaag. Dit was nu mijn nieuwe leven. De lijn tussen fantasie en werkelijkheid vervaagde steeds verder. Het begon met zwarte vlekken, bolletjes, vegen. Kleuren die door mijn blikveld dansten. Een groot object op de weg, terwijl ik naar de winkel fietste, en zodra ik ernaar keek, was het weg.

Later hoorde ik mijn naam zeggen. Vastberaden en duidelijk. Alsof iemand vlak naast me stond en mijn aandacht wilde trekken. Maar toen ik mijn hoofd draaide, zag ik niemand. Mijn hartslag versnelde. Mijn handen werden klam. Mijn ademhaling verkortte. Wat gebeurde er met me?

Op de zesde dag liep ik door de steeg achter ons huis met een druipende vuilniszak in mijn hand. Sjokkend naar de lokale container, waar ik de zak in dumpte. Niets was scherp en toch was alles in focus. Ik ging terug naar de schuurdeur. Mijn hand lag al op de deurklink toen mijn aandacht werd getrokken. Er stond iets aan mijn linkerkant, verderop in de steeg. Ik probeerde erop te focussen zonder ernaar te kijken. Ik zag het echt heel duidelijk, daar, vanuit mijn ooghoek. Ik draaide mijn hoofd en keek ernaar. Het keek terug naar mij.

Krijsend rende ik naar binnen. Kyra sprong op met ogen zo groot als ontbijtbordjes. Danny snelde naar me toe en greep me bij mijn schouders. Beiden gingen op onderzoek uit in de steeg. Beiden zagen niks. Danny vroeg

door. Kyra ging weer op de bank zitten en zette het geluid van de tv harder. Ik huilde in Danny's armen tot Reina terugkwam van dagbesteding. Kyra stuurde ons naar de aanbouw, zodat we Reina niet van streek zouden maken, niet verwachtend dat ik opnieuw hun trommelvliezen zou laten klapperen om wat ik in mijn kamer aantrof. Of liever gezegd, wie. Je raadt het al. Wang, oog, hoed.

Ik kan me niet herinneren hoe lang Danny me tegen zich aan drukte of hoe doorweekt zijn shirt raakte. Ik kan me alleen herinneren dat ik die avond voor het eerst weer sliep. Ik had mijn ogen dicht zonder het vuur te zien. En dat had ik, in mijn ogen, aan Danny te danken.

Er trilt iets in mijn broekzak. Ik gris een roze mobieltje eruit en klap hem open.

Hey lieverd, was je al onderweg naar huis? X

Ik type een bericht terug. *Verkeerde bus gepakt. Gaat langs station. Kan ik naar jou toe komen? Ben je nog op werk? Xx*

Ik laat mijn hoofd weer tegen het raam rusten en kijk naar het scherm dat in de bus hangt. Nog twee haltes voor Vassen Centraal. Vanaf daar is Danny's kantoor zo'n tien minuten lopen.

Ja, nog even. Kom maar hier. Dan gaan we zo samen. Tot zo. X

Met een glimlach stop ik mijn mobiel terug in mijn broekzak. Mijn ogen volgen de auto's die de bus passeren terwijl deze tot stilstand komt. Dan glijdt mijn hand in mijn andere broekzak en haalt er een gevouwen papiertje uit. Ik vouw het stilletjes open en kijk ernaar. Het is het artikel over de hotelrenovatie, dat ik stiekem uit de Lok Aal had gescheurd zonder dat het de ranspijp van de tabakswinkel was opgevallen. Bij het artikel staat een kleine foto van de lobby van het hotel. Ik staar ernaar en voel een vreemd gevoel van herkenning over me heen spoelen. Het geeft me net zo'n vertrouwd gevoel als de foto van de buitenkant van het hotel, die op de voorpagina van de Lok Aal stond. Ik lees de tekst die erbij staat.

Gokken op oude glorie

VASSEN – WOENSDAG, 16 juli 2008

De renovatie van hotel Lethalis is hervat. Het hotel dat haar gloriejaren beleefde in het begin van de jaren '80. Befamd om de extravagante dansfeesten en berucht om de illegale kansspelen. Golden Ten was geen gouden randje, maar een grijze vlek op het smetteloze bestaan van het hotel.

De eigenaresse hoopt het hotel in haar oude glorie te herstellen om zo het toerisme van Midsberg nieuw leven in te blazen. Zonder de kansspelen, benadrukt ze met een fonkelende lach.

Mijn vingertoppen strijken het krantenpapier glad na het op te vouwen. Ik stop het terug in mijn zak en hoor het geluid van mijn oordopjes kraken. Ik pak mijn mp3-speler en draai de plug wat. Meer gekraak en geknisper. Mijn rechterhand tast het snoer af, buigend en sjorrend, tot ik de boosdoener vind. Ik vouw het snoer dubbel op het punt dat de storing veroorzaakt en bind het vast met een haarelastiekje. Dit is alweer het zoveelste gesneuvelde paar. Maar meestal gaat “ie zo nog een maand of twee mee. Ik zou wel graag betere oordopjes hebben, maar die zijn duur. Als ik ze wil, moet ik er zelf voor werken, zegt Kyra. Ik vraag me af of ik dat kan combineren met m'n therapie.

“Hey, dame!”

Ik schrik op en trek een oordopje uit. Aan de voorkant van de lege bus staat de chauffeur met een vertrokken gezicht naar me te kijken.

“Dit is de laatste stop.”

“S-sorry”, reageer ik terwijl ik haastig opspring en naar de deur loop. Ik heb helemaal niet doorgehad dat de bus tot stilstand is gekomen. Zelfs de motor staat al uit. “Bedankt”, mompel ik terwijl ik uitstap. Ik kijk om me heen over de grote parkeerplaats, die voor de helft gevuld is met grote en vooral kleine auto's. Dit is niet Vassen Centraal.

De chauffeur stapt ook uit en sluit de deuren. Hij graait in zijn zak en trekt een pakje sigaretten tevoorschijn. Hij wipt er eentje in zijn mond en houdt zijn aansteker erbij.

Ik kijk naar het vlammetje terwijl ik hem benader.

Hij neemt een diepe teug en blaast de rook omhoog. “Had je wat nodig?”

“Eh, ja. Vassen Centraal. Waar is dat?”

“Die stop heb je net gemist. Eentje terug.” Hij neemt nog een haal terwijl hij me van top tot teen bekijkt.

“Hoe kom ik daar?” vraag ik zachtjes. Mijn wijsvinger haakt om de duim van mijn andere hand en ik draai met mijn ene voet.

Hij wijst een richting op. “Gewoon die kant op lopen. Het is rechttoe rechtaan. Maar wel een goede twintig minuten lopen.”

Twintig!? Shit.

“Als je even wacht, kun je met me meerijden. Ik kom daar toch langs op m'n weg naar huis.”

Ik bijt op mijn lip en schud mijn hoofd. “Nee hoor, bedankt.”

“Weet je het zeker? Het is een kleine moeite.”

“Bedankt, maar ik ga wel lopen.” Ik glimlach zo hartelijk mogelijk en begin me om te draaien.

“Je loopt nog blaren zo. Het is echt geen probleem.”

“Lopen is goed voor me.” Ik tap even op mijn buik. “Houdt me in vorm.”

Hij grinnikt en gooit zijn peuk op de grond. “Dat heb jij niet nodig.” Hij draait zijn peuk uit met zijn voet. “Kom, ik ga nu rijden.” Hij loopt naar me toe.

Mijn hart slaat een slag over. “O, nee, dat hoeft echt niet hoor. Ik—”

“Doe niet zo flauw.” Hij loopt langs me. “Kom.”

Ik kijk om me heen. Er staan her en der auto's, maar er is geen andere persoon te zien. Als Danny erachter komt dat ik ben ingestapt bij een vreemde, dan hoor ik daar nooit meer het einde van. Ik moet hier onderuit komen, denk ik paniekerig.

De man stopt bij een klein rood autootje en opent de passagiersdeur. “Ik kan je daar binnen twee minuten hebben”, roept hij.

Met lood in mijn schoenen schuifel ik achteruit.

Trrrrr! Trrrrr!

Ik gris mijn mobieltje uit mijn zak en houd hem omhoog. “Mijn vader!” Ik klap het mobieltje open en houd hem tegen mijn oor. “Hey pap”, zeg ik opgewekt. Ik breng mijn hand even omhoog naar de man voor een halve wuif.

Hij gooit de deur dicht en loopt om zijn auto heen.

“Ja, de stop na Vassen Centraal, op de parkeerplaats”, zeg ik luid.

De man werpt nog een blik op me, verdwijnt dan in zijn auto en start de motor.

Ik begin te lopen terwijl ik het mobieltje nog steeds tegen mijn oor druk. “Ja, dankjewel, dan zie ik je zo. Ik loop je vast tegemoet.” Mijn hart beukt tegen mijn ribbenkast.

Het rode autootje rijdt het parkeerterrein af, in de richting van Vassen.

“Goed hoor, en jouw dag?” Mijn ogen volgen de auto terwijl die uit mijn zicht verdwijnt. Met een diepe zucht laat ik mijn mobiel zakken. Ik kijk naar het scherm.

Waar blijf je? X

Mijn vingers glijden verwoed over het toetsenbordje. *Ik miste de stop. Ik weet niet waar ik ben. Xx*

Ik kijk naar het brief-icoontje op mijn scherm en nog geen drie seconden later gaat mijn mobiel echt over.

“Waar ben je? Wat zie je om je heen? Blijf daar, ik kom naar je toe.” Danny’s stem klinkt vast en toch gejaagd.

Mijn hartslag daalt onmiddellijk.

Ik sluit mijn ogen terwijl ik zijn armen om me heen voel.

“Goed gehandeld, lieverd”, verzekert Danny me. Hij drukt een kus op mijn kruin.

“Hij leek wel eerlijk te zijn. Hij ging echt naar Va—”

“Nooit vertrouwen.” Hij pakt me bij mijn schouders en kijkt me diep in de ogen. “Nooit. Vertrouwen. Je hebt goed gehandeld zo. Hoe aardig en hoe eerlijk ze ook lijken. Het hoeft er maar één te zijn.” Hij houdt een vinger voor mijn gezicht. “Maar één die kwaad in de zin heeft. En dan...” Hij bijt op zijn lip en trekt me weer tegen zich aan. “Daarom moet je veilig blijven. Niet met vreemden meegaan. Geen drankjes aannemen. Geen nummers uitwisselen. Uit de buurt blijven van verdachte voertuigen. Als er eentje je blijft volgen, gelijk mij bellen en zeggen waar je bent. En niet—”

“En niet zomaar vreemden helpen”, vul ik hem aan.

Hij laat me los en kijkt naar me. Zijn grijze ogen glanzen. “Ik meen het, Amber.”

“Weet ik”, zeg ik zachtjes.

“Ik weet hoe deze wereld kan zijn.” Hij slikt en veegt over zijn mond.

Ik bestudeer zijn uitdrukking.

“Je kunt niemand zomaar vertrouwen. Ook bekenden niet.”

Ik laat mijn hoofd een beetje schuin hangen en grijns. “En jou dan? Mag ik jou ook niet vertrouwen?”

Hij stoot een geluidje uit dat zowel een lach als een snik kon zijn. “Mij kun je vertrouwen, maar vertrouw vooral jezelf. Altijd eerst jezelf en je eigen gevoel.” Hij pakt mijn hand en legt deze op mijn buik. “Hier moet je het kunnen voelen.”

“Daar voelde ik het net ook.” Ik kijk naar de plek waar zojuist de rode auto nog stond. “En mijn voeten voelden zwaar. Mijn hart bonsde harder. Maar ik voelde me toch een soort van... kalm.”

Hij knikt. “Alertheid.”

“Maar mijn voeten... Het voelde alsof ik niet zou kunnen rennen, zelfs als ik het zou proberen.”

“Je weet nog wat ik je geleerd heb, toch?”

Ik knik. “Knieën, ogen, kruis.” Ik volg de punten vlak voor hem met een gebalde vuist. “Een kopstoot als ze me van achter grijpen.” Ik beeld het uit. “De neus of de adamsappel.”

Hij pakt mijn pols stevig beet en trekt me naar zich toe.

Mijn knie strijkt vliegensvlug tegen zijn kruis.

“Goede respons.” Hij laat me los en zucht. “Maar je moet het wel echt hard doen.”

“Weet ik”, reageer ik met een kleine glimlach. “Wil je het voelen?”

Hij grinnikt. “Dat doen we thuis wel op het kussen. Kom.” Hij draait zich om en trekt de deur van zijn donkerblauwe stationwagen open.

Ik stap in en wacht tot hij ook is gaan zitten. “Danny?”

Hij kijkt me vragend aan terwijl hij zijn riem vastmaakt.

“Wat is er gebeurd?”

“Wat bedoel je?” Hij draait de sleutel in het contact en laat de motor brommen.

“Je zei dat je weet hoe de wereld kan zijn. En je leek zo serieus.”

“Oh.” Hij trekt zijn wenkbrauwen op. Zijn handen knijpen in het stuur en de huid rondom de ring aan zijn rechter ringvinger trekt wit weg. Zijn ogen bewegen heen en weer, terwijl zijn lippen tegen elkaar blijven.

“Je hoeft het me niet te vertellen, als je dat niet wilt. Maar misschien dat het helpt.”

Zijn onderlip verdwijnt in zijn mond, waarna hij peinzend naar achteren leunt. Hij draait de autosleutel een kwartslag en laat de motor stilvallen. Het duurt even voor hij weer oogcontact maakt. En wanneer hij dat doet, begint hij te vertellen.

Mijn onderlip trilt. “Het spijt me.”

Danny schudt zijn hoofd even. “Dat is hoe de wereld is. Of kan zijn, zo zie ik het liever.”

“Waarom pleegde ze zelfmoord?”

Zijn ogen worden dof. “Schaamte, schuld... Ik weet het eigenlijk niet. We konden elkaar altijd zo goed begrijpen en aanvoelen. We hadden vaak geen woorden nodig. Maar na het incident leek ze een ander mens. Ze had een enorme muur om zich heen. Zelfs ik kwam daar niet doorheen.” Hij zucht diep.

Ik slik. “En je oom, wat is er met hem gebeurd?”

“Die verhuisde naar het platteland met zijn gezin.”

“Zijn die bij hem gebleven!? Maar—”

“Margot wilde het nooit geloven. En Jason, tsja... wat kan ik zeggen. Hij was niet in een positie om een keuze te maken. Hij was nog minderjarig. En omdat zijn moeder bij hem bleef, bleef hij dat ook.” Hij blijft even stil.

“Heb je hem ooit nog gezien?”

Hij schudt zijn hoofd. “Bij het politiebureau was de laatste keer.”

We kijken zwijgend voor ons uit.

Er klinkt getik op het dak van de auto. Eerst zacht, dan steeds harder.

“Ik wist niet dat je een zusje had. Een tweeling zelfs.”

Hij werpt een mistroostige blik op me. “Ik praat er ook niet over. Het is zo lang geleden.” Hij staart stilletjes voor zich uit en slaakt dan een diepe zucht.

“Ik weet zelf niet eens meer hoe ze echt was. En of mijn herinneringen aan haar wel kloppen. Vooral die laatste twee jaar zitten hier.” Hij tikt even op zijn slaap. “En dat is niet hoe ik me haar wil herinneren.” Hij slikt.

Ik ga verzitten en staar naar mijn knieën.

Hij richt zijn blik uit het raam, op de grauwe lucht die van lichtgrijs naar een dreigende donkere tint kleurt. “We moeten maar ‘es gaan”, zegt hij terwijl hij de motor opnieuw start. Hij haalt diep adem en duwt zijn handrem omlaag.

Ik leg mijn hand op die van hem, rustend op de handrem. Ik kijk hem in zijn ogen. “Bedankt”, zeg ik zachtjes. “Dat je het met me deelde.” Ik kijk naar mijn hand. Mijn vingers voelen koud en warm tegelijk.

Hij knikt langzaam. “Beloof me dat je altijd je eigen veiligheid vooropzet.”

Ik kijk weer in zijn ogen. “Ik beloof het.” Mijn adem stukt.

Hij trekt zijn hand weg en legt die tegen mijn wang. Zijn duim strijkt voorzichtig op en neer. Zijn mond opent even, voor hij hem snel weer sluit.

Hij brengt zijn hand naar de versnellingspook en schakelt ermee voor we van het parkeerterrein afrijden.

Het geluid van de motor wordt overstemd door de roffelende hagelstenen, die als galopperende paarden op het dak inbeuken.